

Проведення консультацій логопеда для батьків безмовленнєвих дітей

Розвиток мовлення дитини починається від самого народження. Навички правильного мовлення дитина набуває в сім'ї. Адже перші слова, перші речення малятко чує і вимовляє в колі рідних людей – матері, батька, дідуся, бабусі. Все те, що роблять батьки для загального та мовленнєвого розвитку своєї дитини має велике значення для всього її подальшого життя.

Мовленню необхідно вчити, перш за все, шляхом особистого прикладу. Дитина повинна чути правильне, чітке мовлення, бажано, щоб у сім'ї розмовляли з малюком однією мовою. Мовленнєвий розвиток дитини формується шляхом наслідування людей, які її оточують. Тому, навіть якщо батьки мовчазні від природи, треба розмовляти з дитиною, постійно озвучувати свої дії словами, адже спочатку йде розуміння слова, потім – повторювання зразка, й тільки в кінці – самостійне говоріння.

Мотивація, тобто спонукання дитини до мовлення, теж має велике значення. Розвиток рухливості органів артикуляційного апарату – важливий крок на шляху до правильного мовлення. Артикуляційна гімнастика необхідна для відпрацювання правильних, повноцінних рухів артикуляційних органів, потрібних для правильної вимови звуків.

Словниковий запас дитини буває активним і пасивним. Активний словник – це той, який дитина використовує щодня у повсякденному житті. Пасивний словник – це слова, значення яких дитина розуміє, але часто їх не вживає. Завдання батьків – розширювати пасивний словник дитини і з часом переводити пасивний словник в активний за допомогою бесід, обговорення, спілкування на тему: «Про все на світі». Читаючи казки, вірші чи оповідання, слід звертати увагу дитини на нові, невідомі їй слова, пояснити їх значення.

Приблизна норма активного словника дитини:

- До 1 року 6 місяців – 10-15 слів;
- У кінці 2 року – 100 слів;
- У кінці 3 року – 500 слів;
- У 4 роки – 1000-1500 слів.

Норма формування фрази:

- У два роки у дитини з'являється фраза, дитина використовує іменники у множині, але може неправильно вживати форми дієслів (наприклад, вона говорить «продавати» замість «продає»);
- Три роки дитина розмовляє досить зрозуміло і зв'язно:
 - Складає речення з чотирьох і більше слів;
 - Знає і розуміє дитячі вірші;
 - Правильно вживає займенники.
- Мовлення чотирирічної дитини цілком зрозуміле, іноді у ньому трапляються дрібні неточності. У цьому віці дитина:
 - Використовує довгі й складні речення;
 - Може розповідати довгі історії, дотримуючись правильної послідовності подій;
 - Ставить багато запитань. Мовлення дитини чітке й зрозуміле, без грубих помилок.

Увага тісно пов'язана з іншими когнітивними характеристиками такими, як зорова і слухова пам'ять, тому розвиток цих процесів також дуже важливий.

Підсумовуючи, можна сказати, що корекційна робота з дітьми, які не розмовляють, повинна проводитись за такими напрямками:

- Розвиток розуміння мовлення;
- Підвищення мотивації до наслідування мовлення;
- Розвиток моторики (артикуляційної, дрібної, загальної);
- Розвиток зорової та слухової уваги.

Для роботи з безмовленнєвими дітьми можна порадити батькам використовувати методики роботи з дітьми, які не говорять: Тамари Нікіфорівни Новікової-Іванцової, Наталії Шишкіної «Мої перші слова», Тетяни Грузиної «Запуск мовлення».

Пропоную орієнтовну пам'ятку батькам «Вчимо говорити дитину».

1. Вправи для губ і язика: «Конячка», «Годинник», «Смачне варення», «Індик», «Посмішка», «Трубочка» тощо.
2. Розрізнення звуку на слух серед інших звуків, а потім – у словах. Гра «Піймай звук» (Ж – жук, З – комар, Ш- змія, С – насос, Г – гусак)
3. Старайтесь говорити на рівні очей дитини, щоб вона могла фіксувати погляд на рухах губ і язика, при цьому давайте чіткий зразок вимови слів, тобто малюк буде мати ще й зоровий приклад. Розмовляйте з

малюком під час всіх видів діяльності:прогулянки, гри, режимних процесів.

4. Спонукайте дитину говорити, повторювати слова за вами. Хваліть малюка за його намагання говорити, радійте разом з ним.(Молодець! У тебе все вийде!).
5. Запуск мовлення починайте з коротких слів (дай, на,бух, тук-тук, кап-кап, топ-топ, ам-ам тощо), звуконаслідування тварин (му,бе, ме, гав, няв тощо), слів (мама, тато, дядя, ляля).
6. Для розвитку мовлення використовуйте настільні ігри з картинками: «Лото», «Парні пазли», «Доміно»; сюжетно-рольові ігри: «Будівельники», «Сім'я», «Водії», «Магазин», «Дитячий садок»; ігри для розвитку дрібної моторики: «Мозаїка», ігри з прищіпками, шнурівками, сортери.

Успіху вам і терпіння!